

Handling

I filmen Pojkarna, möter verkligheten magins värld när en blommas nektar erbjuder Kim, Momo och Bella, tre bästa vänner, möjlighet att om nätterna förvandlas till pojkar. Förvandlingen innebär början på slutet av de kränkningar de tre vännerna varje dag får utstå i skolan. Men för Kim innebär förvandlingen också så mycket mer.

Filmen väcker frågor om kärlek, vänskap, och identitet - är kön något vi föds till eller något som vi skapar?

Filmen är baserad på romanen Pojkarna av Jessica Schiefauer som fick Augustpriset i barn- och ungdomskategorin år 2011.

Trailer och Info

<http://www.folketsbio.se/filmer/filmer/1287>

Samtal efter filmen Pojkarna

Nedan följer tre olika metoder att utgå från beroende på sammanhang och vad du som samtalsledare känner dig bekväm med.

Hur du väljer att leda ett samtal kan styras av flera saker: Hur stor är gruppen? Hur många personer kan tänkas kunna agera samtalsledare (även inkluderat personer i gruppen du möter)? Vilka lokaler har du att tillgå? Vilken samtalsform känner du dig mest bekväm med?

Oavsett hur du väljer att leda ett samtal kan en grundtanke vara att vi inte behöver recensera filmen utan att samtalet utgör en väg till berättelsen och till den egna upplevelsen.

Metod 1 "Tala film - Tala liv"

Samtalsformen passar för samtal i mindre grupp om fyra till åtta personer med en samtalsledare i varje grupp. Upplägget syftar till att var och en ska få formulera sin egen upplevelse av filmen samt att få bredda sitt perspektiv genom att lyssna till andra. Samtalsledarens uppgift är att fördela ordet samt att hjälpa deltagarna att följa turordningen och att lyssna på varandra.

Samtalet kan även organiseras genom att det sker i små-grupper i salongen efter filmvisningen. En samtalsledare styr samtliga samtal genom att, innan samtalet börjar, informera om turordning och om vikten av att lyssna till varandra samt förklara vad nycklarna innebär (se nedan). Under små-gruppssamtalen håller samtalsledaren sedan koll på tidsramen och meddelar grupperna när det är dags att glida över till nästa fråga. På så sätt blir samtliga små-grupper klara samtidigt. Efter samtalen i de mindre grupperna förs samtalet med hela publiken. Då har samtalsdeltagarna fått formulera sig i mindre grupp innan det är dags att prata i det större sammanhanget och samtliga deltagare får möjlighet att ta del av ytterligare några personers upplevelser.

Materialet "Tala film - Tala liv" i sin helhet är framtaget av Sensus och Svenska kyrkan. Nedan är ett utdrag. Om du vill ta del av materialet i sin helhet finns det att läsa på <http://www.sensus.se/globalassets/allman/var-pedagogik/studiematerial/livsfragor-och-tro/talafilm-talaliv.pdf>

Nycklarna till samtalet i "Tala film - Tala liv":

De tre nycklarna ger samtalet styrfart och hjälper gruppen hålla det nära och goda samtalet i fokus.

Nycklarna är:

1. En känsla
2. En person
3. En scen

Samtalet berör en nyckel i taget.

1. Vilken känsla har du efter filmen?

En känsla som stannar kvar inom mig efter filmen delas med gruppen.

Till en början kan det vara svårt att få tag på sin känsla, ofta sitter den i magen och är omedelbar. Ibland vill den inte ge sig tillkänna och efter ett tag finns kanske fler känslor i omlopp. Var och en får en stund på sig att känna efter under tystnad och välja en av känslorna att berätta om för gruppen.

Att hitta sin känsla och bestämma sig för vilken man vill presentera för andra kan vara svårt och upplevs ofta som personligt, därför är det viktigt att just känslan inte kommenteras av någon i gruppen. Vem vill börja? Och rundan görs...

2. Vilken person berörde dig i filmen?

En person i filmen som talade till mig och som berörde mig väljs av gruppdeltagarna.

Ofta kommer många karaktärer upp till ytan och det kan ta ett tag att välja "sin person". Under rundan får varje deltagare berätta om varför de valt just den personen och vad det var som berörde hos just henne eller honom. Vad det var som gjorde mig upprörd, stolt, glad eller ledsen i möte med personen?

Här kan det efter rundan få bli ett kort samtal då varsamma frågor kan ställas. Det är viktigt att samtalet hela tiden utgår från den enskilde deltagaren och att ingen känner sig ifrågasatt eller kränkt.

3. Vilken scen dröjer sig kvar inom dig?

En scen som satte sig på näthinnan eller som jag inte kan bli kvitt och som särskilt berörde mig.

Här blir samtalet ofta lite längre och kan lätt dra iväg. Viktigt är att varje person får ungefär lika mycket tid på sig och att ingen börjar kommentera förrän hela rundan är genomförd. När en scen beskrivs så vävs personer och känslor samman och ofta känns det bra att avsluta samtalet efter denna nyckel.

4. Utvärdering - Tillägg till "Tala film - Tala liv":

Efter samtalet kan utvärdering av själva samtalet ske i små-grupperna. Utvärderingen syftar till att samtalsdeltagarna ska medvetandegöra vad de har fått ut av att delta i samtalet. Frågor som här kan ställas är:

Vad tyckte du om att ha detta samtal? Vad tar du med dig? Har du tänkt något nytt genom att delta i detta samtal?/Finns det något du nu är medveten om som du inte hade klart för dig innan samtalet?

Metod 2 - Samtal med riktade frågor i större grupp i salongen

Diskutera en fråga i taget och led vidare till nästa lämpliga fråga beroende på var ni befinner er i samtalet.

Alla frågor behöver inte behandlas utan erbjuder endast valmöjlighet för samtalsledaren. Följdfrågor som inte går att formulera i förväg, ställer samtalsledaren längs vägen. Det kan dock vara bra att låta samtalet börja med någon av de tre första frågorna där endast den personliga upplevelsen står i fokus. På så sätt kan alla komma igång. Samtalsledaren kan också börja med att låta samtalsdeltagarna prata med personerna bredvid för att alla ska ha kommit igång innan samtalet ska ske i större grupp. Någon gång mitt i gruppsamtalet, när du går över till ett nytt ämne kan du även bryta av med prata-med-personerna-bredvid-samtal. Detta kan även göras vid utvärdering av samtalet: Vad tog du med dig från detta samtal? Har du tänkt något nu som du tidigare inte var medveten om?

Genom att växla mellan prata-med-personerna-bredvid-samtal och storgruppssamtal har även de som inte gärna yttrar sig i större grupp, fått möjlighet att göra sin röst hörd. Dessutom får samtalsdeltagarna formulera sig innan de skall ska prata inför alla. Detta kan göra att fler väljer att prata i storgruppssamtalet.

Diskussionsfrågor

Upplevelsen av filmen

- Vilken känsla tar du med dig från filmen?
- Finns det någon person som berörde dig särskilt i filmen?
- Välj en scen i filmen som särskilt berörde dig/ eller som hänger sig kvar lite extra. Varför väljer du just den scenen?

Förklädnad/Förvandling/Förändring

- Dragkedja som metafor:

Tänk på scenen där Kim första gången pratar med Momo om att det känns som att hennes kropp har en dragkedja, att det skulle finnas en annan kropp under. Vad menar hon då? Vet hon själv ännu riktigt vad hon menar tror du?

- Vad är det för skillnad mellan att förklä sig och att bli sitt rätta jag genom förändring. Kan samma "utklädningshandling" vara både och samtidigt?

- Momo tillverkar masker. Vad har maskerna för betydelse för filmens handling? Vad berättar maskerna om karaktärerna?

- Kim inser ju på riktigt, en bit in i filmen, att hon är en kille i en tjejs kropp och önskar en förändring. Hon har genom blomman möjlighet till en mycket snabb förändring. Hur tror du att det faktum att förändringen av hennes kropp är så snabb, påverkar henne som individ? Hade det gått annorlunda om förändringen hade skett långsamt?

- Tänk på scenen när Kim lär sig köra bil med Tony. Hur förändras hon under scenens gång? Finns det någon återvändo för Kim när hon väl har förändrats?

- Har du någon gång önskat en snabb förändring? Gällande vad?

Blomman, vänskapen och individerna

- Vilken effekt har blomman på andra växter i växthuset?
- Kan du hitta paralleller till blomman's effekter på vänskap och individer?
- Hur förändras vänskapen?
- Hur förändras individerna? Vem förändras mest under filmens gång? På vilka sätt? Finns det någon karaktär som inte förändras?
- Vilka skillnader och likheter kan du se i tjejernas upplevelse av den nattliga förvandlingen?

Kärlek, kön, genus, sexualitet, könsidentitet - Egenskaper knutna till kön eller genus?

- Hur tycker du att tjejer respektive killar framställs i filmen? Likheter/skillnader?
- Kim verkar ha bättre hand med bollar som kille på fotbollsplanen än som tjej, i början av filmen, på brännbollsplanen. Hon träffar senare också bollen i brännboll, på dagtid när hon är tjej? Varför är det så, tror du? Självförtroende? Förväntningar? Egenskaper knutna till kön?
- Bella tycker att Kim är ego när Kim är kille. Håller du med om att Kim förändras på det sättet? Varför gör Kim det i så fall?
- Tänk på scenen när Kim sparkar Tony: Kim har ett våldsamt beteende som kille vilket vi inte får se när Kim är tjej. Vad kommer detta sig tror du?
- Tror du att Kim är kär i Tony? Är Kim kär i Momo?
- Är man kär i en människa eller i ett kön? Är det olika för olika människor?
- Vad är det för skillnad på sexualitet och könsidentitet? Hur kan man förstå detta utifrån filmen?

Få slut på förtryck

- När tjejerna kliver in i skolan, dagen efter den första förvandlingen, utstrålar de ett helt nytt självförtroende och alla låter dem vara. De börjar säga ifrån och får tillslut stopp på förtrycket och kränkningarna. Tror du att det mest handlar om självförtroende för att få slut på förtryck eller handlar det om annat också? Finns det fler sätt att få slut på förtryck än att de förtryckta ska förändras? Vilka sätt?

Slutet

- På slutet packar Kim en pistol och ett betalkort och åker iväg. Vad kan du tänka dig för möjliga fortsättningar?
- Fundera kring vilka bilder du fick se precis i slutet av filmen, när Kim möter sin egen spegelbild i backspiegeln och hur kameran sedan rör sig bort från Kim och platsen. Hur tolkar du dessa bilder? Fundera kring spegelbilderna, kamerarörelsen och kontrasten mellan ljus och mörker. Kan dessa bilder erbjuda olika tolkningar av filmens slut? Lyckligt? Olyckligt?

Budskap och filmen som helhet

- Hur skulle du beskriva filmens budskap?
- Tycker du att filmen på ett bra sätt beskriver de svårigheter en människa kan möta när hen upplever att hen är född i fel kropp? Varför? Varför inte?

Rekommendation

- Om du skulle rekommendera filmen till någon annan, vem/vilka skulle du vända dig till då och vad skulle du säga?

Metod 3 - Ringsamtal i grupp

Ringsamtal som fungerar i större grupp. 5–20 skrivkunniga personer: Samtalsdeltagarna styr över vilka frågor som ställs.

- 1) Alla samtalsdeltagare får tid på sig att skriva ner två frågor som de tycker är av intresse. (Styrning: Säg till samtalsdeltagarna att frågorna ska riktas mot upplevelsen av filmen, att tänka vidare kring och förstå berättelsen, hitta mönster, hitta motiv, diskutera likheter skillnader osv, snarare än mot att minnas detaljer)
- 2) Alla sätter sig i en ring. I tur och ordning ställer var och en sin fråga till grannen på vänster sida. Grannen svarar. Alla lyssnar till alla andra. Samtalsledaren frågar därefter om någon annan vill fylla på. Den som just svarade ställer sedan sin fråga till grannen osv, tills två varv i gruppen är genomförda. Vill man begränsa tiden eller om gruppen är stor, går det bra att endast göra ett varv. Samtalsledaren kan ha förberett några frågor (exempelvis frågorna från metod 2) att ställa om någon inte har formulerat egna frågor eller om det finns utrymme för dessa när frågevarven är avklarade.
- 3) Sista varvet. Samtliga säger någonting de tar med sig från samtalet, något nytt de har lärt sig av samtalet eller något nytt de nu är medvetna om som de inte hade tänkt tidigare.

Att tänka på: Det gör ingenting om samma fråga dyker upp flera gånger eftersom det blir nya personer som besvarar frågan. Om någon säger ”jag tänker lika dant som...” kan man uppmuntra den personen att ändå sätta sina egna ord på det hen tänker.

